

PM 2015: RI (Dnr 110-350/2015)

**Lantmäteriets och Riksantikvarieämbetets rapport
Kvalitetssäkring av den territoriella
församlingsindelningen från den 31 december 1999
samt förslag till de enskilda distriktens namn
(Fi2014/140)**

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 21 april 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen av departementspromemorian ”Lantmäteriets och Riksantikvarieämbetets rapport Kvalitetssäkring av den territoriella församlingsindelningen från den 31 december 1999 samt förslag till de enskilda distriktens namn” (Fi2014/140) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Riksdagen har beslutat att från och med den 1 januari 2016 ska folkbokföring inte längre ske i en församling inom Svenska kyrkan utan istället i en kommun. Ansvaret för församlingsindelningen och redovisningen av densamma frikopplas då helt från statlig inblandning. Samtidigt ska det för varje folkbokförd person föras in en uppgift om distriktstillhörighet i folkbokföringsregistret.

Slutrapporten för projektet innehåller ett förslag till indelning, namnsättning och kodsättning av distrikten.

Lantmäteriet har utifrån givna direktiv gått igenom de 2 523 församlingsnamn som är utgångspunkten för namnsättning av de nya distrikten. I förslaget till nya distriktsnamn berörs 89 namn av någon form av förändring.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det förslagna kodsystemet (landsdel-landskap-distrikt) är tillräckligt för att förhindra sammanblandning och att användandet av en namngivning som i vissa fall, men inte alla, använder en onödig specifikation som ”Stockholms...” bör undvikas.

Mina synpunkter

Remissen lämnar ett antal förslag på ändrad indelning och namnsättning av distrikt. Stadsledningskontoret redovisar i tjänsteutlåtandet ett antal komplikationer i förhållande till stadens verksamheter. Detta bör i den fortsatta beredningen vägas mot de nationella komplikationer som uppstår då distrikt i olika delar av landet har likalydande namn och behovet av en princip för namnsättningsprocessen som är enhetlig över landet. Beträffande Stockholms innerstad saknas i förslaget två av de församlingar som har funnits ända fram till 1990-talet, nämligen Jakobs församling och Klara församling. Dessa båda har numera uppgått i det som benämns Stockholms domkyrkoförsamling, vilket i förslaget föreslås kallas Stockholms Storkyrkodistrikt. Man bör överväga om Jakob och Klara ska upptas som separata enheter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen av departementspromemorian ”Lantmäteriets och Riksantikvarieämbetets rapport Kvalitetssäkring av den territoriella församlingsindelningen från den 31 december 1999 samt förslag till de enskilda distriktens namn” (Fi2014/140) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 25 mars 2015

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Den 29 maj 2013 antog riksdagen propositionen 2012/13:120 Folkbokföring i framtiden. Lantmäteriet har tillsammans med Riksantikvarieämbetet fått i uppdrag att, i samråd med ytterligare sju parter, ta fram ett underlag för beslut om en ny distriktsindelning av Sverige och namnsättning av distrikten. Slutrapporten för projektet innehåller ett förslag till indelning, namnsättning och kodsättning av distrikten.

Lantmäteriet har utifrån givna direktiv gått igenom de 2 523 församlingsnamn som är utgångspunkten för namnsättning av de nya distrikten. I förslaget till nya distriktsnamn berörs 89 namn av någon form av förändring.

Utredningen har visat att en övervägande majoritet av namnen lämpar sig väl för att användas som distriktsnamn och att de säkerställer den kontinuitet som myndigheten eftersträvar när det gäller namn på socknar, församlingar och distrikt. Nedan följer Lantmäteriets förslag på nya distriktsnamn i Stockholms stad.

Adolf Fredrik
Stockholms Adolf Fredrik

Engelbrekt
Stockholms Engelbrekt

Enskede-Årsta
Enskede

Gustav Vasa
Stockholms Gustav Vasa

Hedvig Eleonora
Stockholms Hedvig Eleonora

Katarina
Stockholms Katarina

Kungsholm
Kungsholmen

Maria Magdalena
Stockholms Maria Magdalena

Oscar
Stockholms Oskar

Sankt Göran
Stockholms Sankt Göran

Sankt Johannes
Stockholms Sankt Johannes

Sankt Matteus
Stockholms Sankt Matteus

Sofia
Stockholms Sofia

Stockholms domkyrkofg
Stockholms Storkyrkodistrikt

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stad konstaterar att utredningsrapporten anser att de församlingsnamn som fanns den 31 december 1999 ska vara en utgångspunkt för de distriktsnamn som föreslås. I regeringsuppdraget påpekas särskilt att såväl kulturella och historiska skäl som statistik- och forskningsändamål omfattas av ett bevarandebeslut. Det är därför väsentligt att den historiska indelningen kommer till fortsatt användning i samhället.

Stockholms stad har 28 församlingar vilka bildar en nivå i den hierarkiskt uppbyggda områdesindelningen av staden. Indelningen definierar olika delar av staden på ett sådant sätt att successivt större områden kan byggas upp av de mindre delområdena. Dessa används i statistikredovisning, prognoser och verksamhetsstatistik för olika planeringsändamål. Områdesindelningen beskrivs närmare i rapporten Basområdeslistan 2014 som finns här <http://www.statistikomstockholm.se/index.php/publikationer/rapportserien-statistik-om-stockholm/2014>

Utredningen gör skillnad på ”stadsförsamlingar” och övriga församlingar på så sätt att man föreslår att distrikten som bildas ur ”stadsförsamlingar” får namn som ”Stockholms Maria Magdalena” men exempelvis Bromma eller Skärholmen får samma namn som distrikt. Här vill Stockholms stad påpeka att hela Stockholms kommun är en stad och att det inte finns några stads- och landsförsamlingar. Det finns inte heller någon entydig definition av vad som tillhör innerstaden. Det förekommer flera olika definitioner som inre staden, innanför tullarna, centrala staden etc. som används för diverse syften men de torde inte vara relevanta i detta sammanhang.

Utredningen föreslår att samtliga namn som innehåller personnamn och utgörs av tidigare stadsförsamlingar konstrueras enligt modellen ”Stockholms Katarina”. Det kan upplevas som inkonsekvent att Högalids församling, en av fyra församlingar på Södermalm, kallas Högalid medan de övriga tre av utredningen kallas Stockholms Maria Magdalena, Stockholms Katarina och Stockholms Sofia. Det kan påpekas att Sofia församling sträcker sig utanför den ”egentliga innerstaden” och innefattar också Hammarby Sjöstad, belägen söder om Södermalm.

Vid redovisning av statistik i tabeller eller vid analyser på karta (GIS) skulle det vara mycket otympligt och svårtydbart att använda benämningar som upprepar ”Stockholms Katarina” o.s.v.

Mot bakgrund av det ovan anförda vill Stockholms stad starkt avråda från att använda en namngivning som i vissa fall, men inte alla, använder en onödig specifikation som "Stockholms...". Det förslagna kodsystemet (landsdel-landskap-distrikt) förhindrar f.ö. sammanblandning.

Enskede-Årsta församling föreslås av utredningen byta till distriktsnamnet Enskede. Enskede är en stadsdel i Stockholms stad som är en del av församlingen. Där ingår också stadsdelen Årsta. Stockholms stad anser att det skulle strida mot "...att bevara det immateriella kulturarvet..." att utesluta Årsta, från distriktsnamnet. Distriktsnamnet bör därför vara Enskede-Årsta.

Oscars församling, föreslår utredningen, ska kallas Oskar som distrikt, d.v.s. stavat i enlighet med "den s.k. almanacksprincipen" som utredningen hänvisar till. Stockholms stad instämmer med Riksarkivet om följande synpunkt:

"Almanacksreformen' är inte något vedertaget begrepp, men möjligen är det Svenska akademiens "Akademialmanacka" som åsyftas. Ett problem med den, liksom andra varianter framtagna av de förlag som ger ut almanackor, är dock att den talar om hur ett namn stavas i just almanackan- den föreskriver inte hur namnet på en specifik historisk person ska stavas. Eftersom ett antal församlingar har namn efter just vissa historiska personer eller kungligheter är därför almanackans stavning inte en lämplig utgångspunkt."

Stockholms stad anser att stavningen av Oscars distrikt skall behålla församlingens nuvarande stavning.

Utredningen menar att förslaget att Domkyrkoförsamlingens namnbyte till Storkyrkodistrikt är i enlighet med "det hävdvunna namnet Storkyrkan". Stockholms stad vill uppmärksamma att Domkyrkoförsamlingen är en sedan decennier sammanslagen församling bestående av Storkyrkoförsamlingen, Sankta Klara församling och Sankt Jacobs församling alla med sina egna kyrkobyggnader. Att kalla distriktet för Storkyrkodistriktet är således inte att ta hänsyn till bevarandeintresset. Det finns också ett s.k. stadsdelsmotsvarande redovisningsområde i Stockholms stads områdesindelning som har namnet Storkyrkan som lätt skulle kunna missförstås som avseende distriktet. Stockholms stad förordar att namnet skall vara Domkyrkodistriktet.